

[Lilli Gyldenkilde]

Midt i, at man kan blive lidt ophidset, så kan man jo også mere sig lidt en gang imellem, når man pludselig hører borgerlige ordførere falde over hinanden og forsvare loven, som den er, når vi alle sammen godt ved, at loven slet ikke var kommet til at se sådan ud, hvis ikke det var, fordi Det Radikale Venstre var gået ind og dog havde fået en lille smule sat ind, sådan at det ikke blev så slemt, som det oprindeligt var tænkt. Det skal jeg da ikke undlade at sige, når borgerlige ordførere står her og slår ud med armene. Den lov kunne have været værre. Den blev såmænd slem nok, selv om hr. Estrup fik indflydelse på den.

Vi er som sagt enige i, at vi skal afskaffe disse sats, men havde gerne set, at der i forslaget fra Socialdemokratiet stod noget mere om, hvordan vi kom videre.

Hvordan får vi lavet et uddannelsestilbud, som duer? Det hænger jo meget sammen med, hvilken uddannelsestid de langtidsledige får. Vi ved noget om, at ca. 62 pct. i den gruppe er folk, der er gået ud af 7.-8. klasse i folkeskolen og ikke er læsetrænede på nogen som helst måde, og de har meget vanskeligt ved at gå ind i teoretiske fag. Hvis vi mener noget alvorligt med at ville give dem en chance for at komme ud på den anden side af en uddannelse og få et arbejde, jamen så skal de altså for det første »lære at læse«, altså læsetrænes. De skal tage 9. klasses afgangsprøve for overhovedet at kunne komme ind på forskellige uddannelser, der kan nytte dem noget bagefter.

Derfor er det beskæmmende, at vi ikke kan få ordentlige diskussioner om dette spørgsmål, for det, der er behov for, er jo, at vi finder ud af, om der kan laves en lov, der fungerer. Den nuværende ordning fungerer ikke. Det er ikke noget at prale med, at kun 5.000 ud af de mange, mange tusinde, som kunne få denne uddannelsesydelse og kunne gå ind i en uddannelse, er gået ind i den. Det er bestemt ikke noget at prale af. Vi kan simpelt hen ikke være det bekendt.

Jeg synes da, det er udmærket, at man siger – og det håber jeg er intentionen bag ved forslaget –: vi vil i hvert fald fjerne den utryghed, det er for disse mennesker, som hverken ved ud eller ind, at de bliver sat på graduerede dagpenge. Så må folketingsflertallet sætte sig sammen og finde ud af at lave en lov, der duer, og det bliver nødvendigvis

noget med, at vi giver uddannelsestilbud – hvis det er det, vi vil – af en 4-5 års varighed.

Der er næsten ingen uddannelser, som varer under 3 år; det er ikke ret mange i alt fald. Og hvis de folk, som jeg taler om, kommer fra 7.-8. klasse og skal have 9. klasses afgangsprøve for overhovedet at have adgang til uddannelserne, jamen så er det altså den størrelsesorden, vi må tale om, hvis vi mener, det er det, vi vil. Jeg håber, det er det, vi mener at vi vil.

Jeg ved i hvert fald, at sådanne drøftelser kan man få med Socialdemokratiet, og jeg vil da appellere til det bedste hos Det Radikale Venstre, for vi ved godt, hvilken rolle de spiller lige nu. Jeg kan så håbe, at det ikke varer så længe. Som tingene ser ud i øjeblikket, må vi i alt fald appellere til, at hvis man virkelig vil gå ud og slå sig for brystet af, at Det Radikale Venstre er dem, der gør noget for uddannelsen i dette land og Det Radikale Venstre er dem, der vil hjælpe de langtidsledige, så er tiden inde til, at vi sætter os ned og får en bred drøftelse af, hvordan får vi lavet en sådan lovgivning.

Jeg er som sagt lidt skuffet over, at Socialdemokratiet ikke har lidt flere tanker om den slags med i deres forslag, men jeg synes godt nok, de er blevet angrebet uberettiget. Det, de foreslår her, er jo bare at tage den detalje, som man ikke må kalde det, fordi detaljen betyder ualmindelig meget for nogle mennesker, men i hvert fald tage den del ud, der giver utryghed. Det synes jeg godt man kunne appellere til at vi gjorde, så folk ikke kom over på de lave sats, før de havde haft chancen for at vise, at de er med på den idé, som et borgerligt flertal herinde har lagt op til, nemlig at man uddanner sig. Men så skal man også lave det ordentligt, så de virkelig kan uddanne sig, og det har ikke været muligt ifølge den eksisterende lov.

Estrup (RV):

Et forslag kan jo have mange skavanker. Det har vi set i dag i den foregående debat, og det ser vi igen i denne debat. Forslaget kan lide af den skavank, at det ikke er gennemtænkt. Det kan også lide af den skavank, at det ikke er alvorligt ment, og det kan endelig lide af den skavank, at det hverken er gennemtænkt eller alvorligt ment.